

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
Θεατρική Αγωγή στο Δημοτικό Σχολείο			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	TE1401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5, 7
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	4
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικών γνώσεων, Ανάπτυξης δεξιοτήτων
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ECLASS	https://eclass.uth.gr/courses/PRE_U_180/

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Οι φοιτητές/τριες μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος θα κατανοήσουν το περιεχόμενο, τη δομή και το στόχο της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση, ο οποίος είναι να μεταφέρει την ουσία της τέχνης στον κόσμο των παιδιών με τη γλώσσα του θεάτρου. Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν τις δραματικές συμβάσεις και τεχνικές ώστε να κατασκευάζουν εικονικές πραγματικότητες, που είναι το αποτέλεσμα μιας σύνθεσης της φαντασίας, της σκέψης, του συναισθήματος και των εμπειριών.</p> <p>Παράλληλα προσφέρεται η δυνατότητα στους/στις φοιτητές/τριες να σχεδιάσουν μία ολοκληρωμένη θεατροπαιδαγωγική παρέμβαση και μετά από επίβλεψη και αναστοχασμό να έχουν την ευκαιρία να την εφαρμόσουν σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας σε συσχέτιση με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του Δημοτικού Σχολείου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατανοούν τις ευρύτερες αλλά και επιμέρους συνδέσεις της θεατρικής τέχνης και της θεατρικής εκπαίδευσης και να εκτιμούν την καταλληλότητα της Θεατρικής Αγωγής και τις δυνατότητες ανταπόκρισής της ως προς τη γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη του/της μαθητή/τριας. Διακρίνουν κατάλληλες ασκήσεις και τεχνικές Δραματικής Τέχνης, σύμφωνα με τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος του δημοτικού σχολείου και να τις ταξινομούν σύμφωνα με κριτήρια ή να ανακαλύπτουν νέες προσεγγίσεις. Προβαίνουν σε σχεδιασμό απλών προγραμμάτων που διαφοροποιούνται ανάλογα με τον εκπαιδευτικό χώρο και την ιδιαιτερότητα των ομάδων για την αποτελεσματική ένταξη του θεατρικού παιχνιδιού στην εκπαιδευτική διαδικασία. Να δημιουργούν και να αναπτύσσουν ρόλους που πηγάζουν από φανταστικές ή πραγματικές καταστάσεις και να θίγουν κοινωνικά, ηθικά ή άλλα ζητήματα, ερμηνεύοντας το κοινωνικό και φυσικό τους περιβάλλον, μέσα από τη δημιουργία δραματικών καταστάσεων, τοποθετώντας τον εαυτό τους σε σχέση με τους άλλους. Να αξιολογούν τόσο ως θεατές όσο και ως συντελεστές δημιουργίας θεάτρου το αποτέλεσμα της δραματολογίας σε σχέση με τους συγκεκριμένους στόχους που επιδιώκουν να επιτύχουν κάθε φορά, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα του θεάτρου. Να αναλαμβάνουν δράση για να διαμορφώσουν μέσα από τη δραματική κατάσταση την άποψη που υιοθετούν ως άτομα ή ως ομάδα απέναντι σε ένα κοινωνικό ή πολιτισμικό θέμα που διερευνούν και επιχειρούν να παρουσιάσουν αποτελεσματικά σε άλλους.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Αυτόνομη εργασία Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Λήψη αποφάσεων Ομαδική εργασία Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι συμμετέχοντες/ουσες θα μελετήσουν και τα τρία επίπεδα λειτουργίας της ΔΤΕ:

το παιδαγωγικό, το οποίο βοηθά παιδιά ή και ενήλικες να αναπτύξουν κώδικες επικοινωνίας

το θεατρικό, το οποίο μέσα από παιχνίδια ρόλων βοηθά τους συμμετέχοντες να ανακαλύψουν, να ανταποκριθούν και να αποδεχθούν υποθετικές δοσμένες συνθήκες και τους εισάγει στην αισθητική

το ψυχολογικό, το οποίο δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας έτσι ώστε να προωθηθεί η απελευθέρωση που οδηγεί στη δημιουργία.

Το μάθημα ακολουθεί μία διττή πορεία: η θεωρία και οι τεχνικές συνδυάζονται με τον ενδεχόμενο σχεδιασμό και την χρήση τους. Ταυτόχρονα, οι διάφορες τεχνικές της Δραματικής Τέχνης συνδυάζονται σε ένα πλέγμα, ώστε μέρος του μαθήματος να αφιερώνεται στον σχεδιασμό εκ μέρους των φοιτητών των πρακτικών και γραπτών τους εργασιών.

1η Εβδομάδα: Περιγραφή δομής μαθήματος. Τι είναι το Θεατρικό παιχνίδι. Στόχοι και χρησιμότητα.

Παιδαγωγική του Θεάτρου στην Εκπαίδευση

Το Θέατρο στην Εκπαίδευση: οροθέτηση της Παιδαγωγικής του Θεάτρου

Σύντομη ανασκόπηση εννοιών Εκπαιδευτικού Δράματος- Δραματικής Τέχνης- Θεατροπαιδαγωγικής Μεθόδου

Οι βασικές Αρχές της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση (ΔΤΕ)

2η Εβδομάδα: Το Θέατρο στην Εκπαίδευση ως διδακτικό μέσο:

Θεατροπαιδαγωγική & διδακτικά αντικείμενα εντός/ εκτός Αναλυτικού Προγράμματος όπως γλώσσα, μαθηματικά, διαπολιτισμική εκπαίδευση, περιβαλλοντική εκπαίδευση).

Παραδείγματα-εφαρμογές Εκπαιδευτικού Δράματος- Δραματοποίησης- Θεατροπαιδαγωγικής Μεθόδου: στόχοι, δομή, φάσεις, ανάπτυξη-τεχνικές, παράμετροι.

Η ΔΤΕ ως Διαθεματική Προσέγγιση

Η ΔΤΕ και η ανάπτυξη της γλώσσας

Η ΔΤΕ σε σχέση με την προσωπική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη

3η Εβδομάδα: Γνωριμία με τεχνικές της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση. Η δομή ενός δράματος:

Αυτοσχεδιασμοί, Παντομίμα

4η Εβδομάδα: Η αξιοποίηση των παιχνιδιών και των ασκήσεων στο Εκπαιδευτικό Δράμα

Παιχνίδια και ασκήσεις γνωριμίας, συνεργασίας, επικοινωνίας, ασκήσεις σωματικής έκφρασης (ζέσταμα, επικοινωνία, επαφή, εμπιστοσύνη, χαλάρωση, συγκέντρωση κ.ά.)

5η Εβδομάδα: Διερεύνηση του νοήματος μιας θεατρικής δράσης. Πως σχεδιάζεται ένα μάθημα θεατρικού παιχνιδιού. Πέντε επίπεδα για την κατανόηση μιας πράξης/δράσης. Είδη δραματικής έντασης.

Εργαστήριο σχετικό με τη θεωρία.

6η Εβδομάδα: Γνωριμία με τεχνικές της Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση. Η δομή ενός δράματος, πακέτο εξερεύνησης, Παιχνίδια ρόλων, Δρόμος της συνείδησης, Ιδιοθύελλα, Ραδιοφωνικός/τηλεοπτικός Σταθμός/Συνέντευξη

7η Εβδομάδα: Το Θέατρο στην Εκπαίδευση ως εργαλείο έρευνας και κοινωνικής παρέμβασης:

Θεατροπαιδαγωγική και Διαπολιτισμικότητα. Θέατρο Εικόνα, Τεχνικές Status.

Θεατροπαιδαγωγική και Παιδαγωγική της Ειρήνης. Το Κοινωνικό Θέατρο, Το Θέατρο του Καταπιεσμένου

8η Εβδομάδα: Γνωριμία με τις τεχνικές :Διερευνητική Δραματοποίηση: από το κείμενο στη σκηνή: Σχεδιασμός ενός μαθήματος με αφορμή ένα λογοτεχνικό κείμενο

9η Εβδομάδα: Η τεχνική Δάσκαλος σε ρόλο. Εργαστήριο για την αξιοποίηση της τεχνικής. Παιχνίδια storytelling. Σχεδιασμός ενός μαθήματος με αφορμή μια φωτογραφία.

10η Εβδομάδα: Παιχνίδια χαρακτήρων. Οι ποιότητες Laban. Παιχνίδια στάτους. Η ανακριτική καρέκλα

11η Εβδομάδα: Θέατρο Forum. Τι είναι. Τεχνικές. Χρησιμότητα. Σχεδιασμός μαθήματος με βάση το θέατρο forum

12η Εβδομάδα: Η σχολική θεατρική παράσταση. Δημιουργώντας ένα θεατρικό κείμενο ΓΙΑ ή/ και ΜΕ παιδιά.

13η Εβδομάδα: Παρουσίαση και αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ	ΝΑΙ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΑΠΟΥΣΙΩΝ:	2
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)
	Διαλέξεις		13
	Εργαστηριακή Άσκηση		26
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας		33
	Εκπόνηση μελέτης (project)		20
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών		10
	Σύνολο Μαθήματος		102
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Κατηγορία	Είδος	Ποσοστό Βαθμολογίας
	Γραπτή εργασία		50%
	Δημόσια παρουσίαση		50%
	Περιγραφή τρόπου αξιολόγησης: Η αξιολόγηση στο μάθημα-εργαστήριο περιλαμβάνει: Συστηματική και ενεργό συμμετοχή στις συναντήσεις της ομάδας, με παρουσιάσεις, θεατροπαιδαγωγικές ασκήσεις και διαθεματικές σκηνικές εφαρμογές. Δημόσια παρουσίαση/παράσταση σε εκπαιδευτικό, κοινωνικό ή πολιτιστικό φορέα. Γραπτή εργασία/μνημόνιο (σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση θεατροπαιδαγωγικού προγράμματος).		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα (Εύδοξος)
Άλκηστις, (2008). Μαύρη αγελάδα, άσπρη αγελάδα. Δραματική τέχνη στην εκπαίδευση και διαπολιτισμικότητα. Αθήνα: Τόπος.
Άλκηστις (2000) Η δραματική τέχνη στην εκπαίδευση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
Βιβλία / Σημειώσεις
Άλκηστις (2012) Η δραματοποίηση για παιδιά. Αθήνα: Πεδίο
Άλκηστις (2012) Το αυτοσχέδιο θέατρο στο σχολείο. Αθήνα: Πεδίο
Άλκηστις (2012) Το βιβλίο της δραματοποίησης. Αθήνα: Πεδίο
Αυδή, Α. & Χατζηγεωργίου, Μ. (2007) Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση. Αθήνα: Μεταίχμιο
Βίτσου, Μ., Δήμου, Π. (2015). Η εκμάθηση γλωσσών μέσω των τεχνικών δράματος, Εκπαιδευτικό Θεματικό Πακέτο (KIT) για ευρωπαϊκά θέματα, διαθέσιμο ηλεκτρονικά : http://www.teachers4europe.gr/files/t4ekits/2015.5776.pdf ISBN: 978-92-79-52280-2
Boal, A. (2000), Theatre of the Oppressed, London: Pluto Press
Bowell, P. & Heap, B.S. (2001) Planning Process Drama, London: David Fulton Publishers.
Fleming, M.(1994) Starting Drama Teaching, London: David Fulton Publ.
Fleming, M. (1997) The art of drama teaching, London: David Fulton Publishers
Fleming, M. (2001) Teaching Drama in Primary and Secondary Schools. An Integrated Approach, London: David Fulton Publ.
Επιστημονικά περιοδικά
Research in Drama Education
The Journal of Applied Theatre and Performance (UK)
Journal for Drama in Education (UK)
Drama Research: International Journal of Drama in Education (UK)
Teaching Theatre Journal (USA)
Applied Theatre Research (Aus)
ΘΕΑΤΡΟΥ ΠΟΛΙΣ – Περιοδικό του ΤΘΣ Ναυπλίου
Εκπαίδευση και Θέατρο, Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
Επιστημονικά άρθρα
Vitsou, M. & Magos, K. (2023). Fostering inmates' self-identity and communication via Drama in Education and puppetry An action research study at the Volos Youth Detention Centre. Education & Theatre 24, 20–31. https://doi.org/10.12681/edth.36298

Vitsou M., Papadopoulou, M. (2023). At first it was like a bridge closed from both sides: Pre-service teachers participate in a drama-based project with refugee children. Education for Refugees and Forced (Im)Migrants Across Time and Context. Επιμέλεια: Wiseman, A.W., & Damaschke-Deitrick, L.-. Bingley.

Βίτσου, Μ., Κοντογιάννη, Α., Μάγος, Κ. (2020). Η Δραματική Τέχνη σε χώρους εγκλεισμού: διερεύνηση αντιλήψεων των εμπυχωτών στα Καταστήματα Κράτησης Τίρυνθας και Ναυπλίου. "Εκπαίδευση & Θέατρο", 21, ISSN 1109-821X.

Βίτσου, Μ. (2019). Η πολυτροπική διάσταση του Δράματος: κείμενα ταυτότητας και προσωπική ενδυνάμωση (148-156). Στο Γιαννούλη Π., Κουκουνάρας-Λιάγκης Μ. (επιμ.) (2019). «Θέατρο και παραστατικές τέχνες στην εκπαίδευση: Ουτοπία ή Αναγκαιότητα;» Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση ISBN 978-960-9529-05-1

Άλλο

<https://theatroedu.gr/>

<https://ideadrama.org/>